

ŠPANSKA REAKCIJA GROZI VLADI Z ARMADO

"Potrežljivost armade je izčrpana," je izjavil bivši minister v parlamentu. Reakcija sama podžiga k nasilstvu, o d g o v a r - ja vlada.

MADRID, 17. junija. — Sinoči se je vršila zelo burna seja v parlamentu, tekom katere so klerikalci in drugi desničarji očitali socialistične vladi, da je odgovorna za stavke in nasilstva v deželi ter svarili, da "armada postaja čedalje bolj nestrpna."

Desničarji so očvidno preprani, da je vlada proti armadi brez moči in da so armadni voditelji na njihovi strani.

Nazvčic napadom pa je parlament vladi izrekel zaupnico z 207 glasovi proti 0. Desničarji, ki so v manjšini, se niso vdeležili glasovanja.

Več levičarskih poslanec je spolezo preko svojih sedežev ter grozilo s pestmi napasti bivšega ministra Jose Calvo Sotelo, ki je slednji začel z armado, ter izjavil, da bo vlada sama odgovorna, "ako se kaj zgodi".

Sotelo je rekel, da armada ni nitičnega namena, da bi iznova upostavila monarhijo, kadar jo dolžijo levičarji, da pa je njena potrežljivost z obstoječimi razmerami skor "izčrpana". Ako se ne podvzame "drastičnih korakov", je rekel, bodo ekstremisti posegli po vladni oblasti.

Notranji minister Augusto Barcia Trelles je ogorčeno odgovoril, da klerikalci premišljeno netijo nerede, ker hočejo za vsako ceno diskreditirati sedanje vlado.

Notranji minister Augusto Barcia Trelles je ogorčeno odgovoril, da klerikalci premišljeno netijo nerede, ker hočejo za vsako ceno diskreditirati sedanje vlado.

V Barceloni so včeraj oborjeni stavarji uničili tiskarske stroje v več manjših tiskarnah, ki so skušale obravnavati s stavokazi. V pondeljek je bilo v industrijskih sporih v raznih krajih delovale ubitih nadaljnih pet oseb, nakar je vlada ustanovila

(Dalje na 2. str.)

ZIONCHEK ŠE VEDNO NA OPAZOVARJU

WASHINGTON, 17. junija. — Kongresman Zioncheck, ki je že dva tedna v Gallinger bolnici na opazovanju, ostane še za nedolžen čas v bolnišnici. Kaj se bo storilo z njim, kadar se opazovanje konča, ni znano.

Stršna nesreča

V nesreči, ki se je zgodila v torek zvečer na železniškem mostu v Maple Heights, je bilo ubitih pet mladih moških, eden pa umira. Dva izmed ubitih sta bila inženirja, eden pa je bil zastopnik poljskega dnevnika "Monitor". Malo pred nesrečo so bili v bližnjih gostilnih, kjer so se povarovali, kako hitro se da voziti z avtomobilom. Mrtvi moški so: Steve Wysopal, Melvin Bodalski, James Stolar, Ted Kozlowski in Buddy Radzynski. S smrtno se bori v bolnici Lloyd Orlikowsky, star 25 let, ki je sin bivšega councilmana. Avto, ki je vozil z brzino 60 milj na uro, ko je skušal napraviti ovinek pri mostu ter se pri tem zaletel v jekleno ogrodje mostu, se je čisto razbil. Wysopal je bil voznik avtomobila.

Blumova vlada odločno nastopila proti ekstremistom

Socialistična vlada ukazala razpust fašistične organizacije ter odredila prosekcijo proti pristašem Leon Trockija.

PARIZ, 17. junija. — Socijalistična vlada v Franciji je včeraj podvzela odločne korake proti ekstremistom na desni in lev. Prvi skušajo zanetiti civilno vojno v deželi, ki bi pripravila pot fašistični diktaturi, dočim drugi delujejo za komunistično revolucijo.

Kabinet je odglasoval, da se takoj začne s strogim izvajanjem zakona, ki daje vladi pravico razpustiti vse "oborožene politične lige", kar je v prvi vrsti naperjeno proti fašističnim "Ognjenim križarjem". Obenem je vlada odredila obtožbe in prosekcije proti levičarjem, ki skušajo delavsko spore spremeniti v ekonomsko revolucijo.

"Le Populaire", organ premierja Bluma, je objavil članek, v katerem je rečeno:

"Ognjeni križarji so armada velikega kapitala, ki je oborožena ter se pripravlja na civilno vojno."

Drugi levičarski listi dolžijo desničarje, da se pripravljajo na desperaten poizkus, s katerim bi preprečili uresničenje zakona.

Mezdno zvišanje naznanjeno tik pred unijsko kampanjo v industriji jekla

Magnati jekla v desperatnem poizkusu, da ubijejo gibanje za unijo. Kompanijske unije se puntajo.

PITTSBURGH, 17. junija. — Tu se je danes splošno govorilo, da industrijek jekla v teku prihodnjih par dni naznani 10-odstotno zvišanje mezd za 500,000 delavcev v industriji, da s tem paralizira veliko kampanjo za unioniziranje industrije, ki se ima pričeti v kratkem pod vodstvom John L. Lewisa, ki je v ta namen preskrbel jeklarski uniji pol milijona dolarjev.

Novica o nameranem mezdno zvišanju je prišla v javnost sinčni, kar je tako značilno, kajti baš danes se je tukaj ustal odbor za organiziranje delavcev v industriji jekla, kateremu predseduje Philip Murray, podpredsednik Mine Workers of America. Na tej seji se bo predložilo načrte za unijsko kampanjo zastopnikom desetih unij, ki so včlanjene v Lewisovem odboru za industrijski unionizem.

Murray se je včeraj posvetoval z 12 organizatorji, ki so se nemudoma podali na svoje poslovanje v pittsburghškem okrožju. Izjavil je, da bo v teku enega tedna v tem okrožju na delu 50 organizatorjev. Nadaljnje organizatorje se bo poslalo v okolico Chicaga in Garyja, v Alabamo in druga središča jeklarske industrije.

V nedeljo se bo vršil v McKeensport velik javen shod, s katerim se bo kampanja formalno otvorila.

Medtem imajo jeklarske korporacije rastoče neprilike s svojimi lastnimi kompanijskimi unijami, katere so družbe same organizirale, da so na papirju zadostite zakonu NRA ter s tem preprečile razmah pravih delavskih unij. Kompanijske unije čedalje glasneje zahtevajo, da se uvede pravo in nepristransko arbitracijo delavskih zahtev. Pod obstoječim sistemom ima zadnjo besedo v vseh sporih u-

Zalostna vest

Peter Usay, 783 East 185 St., je prejel iz stare domovine žalostno vest, da mu je v vasi Ravne pri Černičah na Primorskem umrla mati v visoki starosti 93 let. V starci domovini zapušča dva sinova in eno hčer, v Ameriki pa sina Petra. Naj ji bo lahka domača zemlja!

Lapuhova gostilna

Mr. John Lapuh, znani vinoč, naznanja, da bo odslej svojim gostom postregel tudi s plovom in žgano kapljivo v svoji gostilni, 14710 Lake Shore bullevard, ali v Pete's Tavern.

Sloveni pisatelj Maksim Gorki umrl

MOSKVA, 18. junija. — Po daljši bolezni je danes umrl sloveni ruski pisatelj in dramatik Maksim Gorki, ki je bil obenem vodilni literarni zagovornik sovjetske revolucije pred svetovno javnostjo. Bil je 68 let star.

Gorki je bil največji sodobni ruski pisatelj in njegova dela se citajo po vsem civiliziranem svetu. Pod sovjetsko vlado je bil Gorki pravi narodni junak; eden največjih aeroplanov, kar se jih je zgradilo v Rusiji, je bil imenovan po njem. Mesto Nižni Novgorod, kjer je bil rojen, je imenu na čast dobilo ime Gorki. Pravo ime Maksima Gorkija je bilo Aleksej Maksimovič Pješkov. Gorki je psevdonim, katerega se je začel posluževati, ko je postal pisatelj. Beseda "gorki" v ruskem jeziku pomeni "trpk - grenački", in Gorki je bil v resnici trpek v obsojanju krivie, ki so se godile ljudstvu pod koruptnim carističnim režimom. Kot mladič je bil Gorki pekoviški pomočnik. Ko je bil 19 let star, si je pognal kroglo skozi prsa, vendar operacija mu je rešila življenje.

Vest o Gorkijevi smrti je povzročila globoko žalost širom Rusije. Sovjetska vlada ga bo pokopala z državnimi častmi, nakar bo njegovu truplo najbrže položeno k večnemu počitku v Kremlju.

Vlada podprla jeklarske delavce

WASHINGTON, 17. junija. — Notranji tajnik Harold Ickes je včeraj naznani, da je preklical naročilo za \$40,086 jekla, katerega je imela dobiti Jones & Laughlin Co., ker se je dognalo, da družba krši določbe Wagnerjeve postave za reguliranje delavskih odnosov. Ickes je podvzel ta korak navzakl odločitvi zveznega prizivnega sodišča v New Orleansu, ki je bila podana v pondeljek, da je Wagnerjeva postava proti-ustavnata.

Med tem se je Pittsburghska poroča, da bo kompanija proti vladni vložili tožbo za vrnitev kontraktu, potem ko je njen odvetnik izjavil, da je Ickesova akcija "nelagalna."

Jeklarski magnati katere je

upornost kompanijskih unij že

lani začela vznemirjati, se po

lašča čedalje večji strah.

Akcija za narodno zvezzo vseh kompanijskih unij, ki bi v vseh

ozirih samostojno nastopala, se

je pojavila že lansko pomlad in

ves trud kompanij, da bi jo za-

družile, je bil doslej zamen.

BORAH ŠE NEODLOČEN, KAJ BO STORIL

WASHINGTON, 17. junija. — Senator Borah je danes dal razumeti, da bo ponovno kandidiral za senatorja v Idaho, ni pa se hotel izraziti, če bo v kampanji podpiral republikanskega predsedniškega kandidata Lan-

donja.

110 STOPINJ VROČINE V ALASKI

KETCHIKAN, Alaska, 17. junija. — Sirom Alaski je nastopila nenavadna vročina. Danes je v več krajih topomer kazal 110 stopinj.

Društvo "Svoboda"

Jutri zvečer 19. junija ob 7:30 uri se bo vršila seja novo - ustavljeno društvo Svoboda, št. 748 SNPJ v Slov. Del. Domu na Waterloo Rd.

Anglija je stisnila rep med noge

Kabinet je sklenil, da bo Anglija v Ženevi pripovedala preklic sankcij proti Italiji.

LONDON, 17. junija. — Angleška diplomacija je danes formalno naznani svojo kapitulacijo pred Mussolinijem. Kabinet je namreč sklenil, da Anglija ne bo le podpirala preklic sankcij proti Italiji radi vojne proti Ašeniji, temveč da bo celo priporočala, da se to takoj stori, ko se koncem junija Liga narodov snide na svojem izrednem zborovanju.

Gorki je bil največji sodobni ruski pisatelj in njegova dela se citajo po vsem civiliziranem svetu. Pod sovjetsko vlado je bil Gorki pravi narodni junak; eden največjih aeroplanov, kar se jih je zgradilo v Rusiji, je bil imenovan po njem. Mesto Nižni Novgorod, kjer je bil rojen, je imenu na čest dobiti ime Gorki. Pravo ime Maksima Gorkija je bilo Aleksej Maksimovič Pješkov. Gorki je psevdonim, katerega se je začel posluževati, ko je postal pisatelj. Beseda "gorki" v ruskem jeziku pomeni "trpk - grenački", in Gorki je bil v resnici trpek v obsojanju krivie, ki so se godile ljudstvu pod koruptnim carističnim režimom. Kot mladič je bil Gorki pekoviški pomočnik. Ko je bil 19 let star, si je pognal kroglo skozi prsa, vendar operacija mu je rešila življenje.

To pomeni, da je Italija zmagala na celi črti in da je bo očitno kršenje Liginega pakta sedaj, ko je porazila Ašenijo, velikodušno odpuščeno. Kot se je zvedelo, se je Anglija odločila za korak že pred tednom dni, danes pa je bil na kabinetni seji formalno potrjen.

Premier Baldwin in zunanjški minister Eden sta danes pripravljala govore, s katerimi bo pred parlamentom.

Italijanska vlada je sklep Anglije vzela na znanje in kot se razume, bo Mussolini sedaj tudi zahteval, da Liga narodov formalno prekliče sklep, s katerim se je Italijo obošdilo kot kršilko Liginega pakta.

Vest o možnosti take tretje stranke, ki bi postavila svojega predsedniškega kandidata vne-

mira enako demokrate kot republikance.

Kot ima Coughlin v mislih kot predsedniškega kandidata, katerega bi podpirala zgoraj omenjena koalicija, nihče ne ve.

Coughlin pa bo imel v petek zvečer v New Yorku radio govor in se pričakuje, da ob tej priliki pride na dan z imenom. V tej zvezi se omenja zlasti neodvisnega republikanskega kongresnega predstavnika Williama Lemkeja iz N. Dakote.

Lemke je skupno s senatorjem Frazierjem iz North Dakota sestavil Frazier - Lemke zakonsko predloga za refinanciranje farmerskih hipotek potom denarne inflacije v znesku treh

Dakota.

Lemke je skupno s senatorjem Frazierjem iz North Dakota sestavil Frazier - Lemke zakonsko predloga za refinanciranje farmerskih hipotek potom denarne inflacije v znesku treh

Dakota.

Lemke je skupno s senatorjem Frazierjem iz North Dakota sestavil Frazier - Lemke zakonsko predloga za refinanciranje farmerskih hipotek potom denarne inflacije v znesku treh

Dakota.

Lemke je skupno s senatorjem Frazierjem iz North Dakota sestavil Frazier - Lemke zakonsko predloga za refinanciranje farmerskih hipotek potom denarne inflacije v znesku treh

Dakota.

Lemke je skupno s senatorjem Frazierjem iz North Dakota sestavil Frazier - Lemke zakonsko predloga za refinanciranje farmerskih hipotek potom denarne inflacije v znesku treh

Dakota.

Lemke je skupno s senatorjem Frazierjem iz North Dakota sestavil Frazier - Lemke zakonsko predloga za refinanciranje farmerskih hipotek potom denarne inflacije v znesku treh

Dakota.

Lemke je skupno s senatorjem Frazierjem iz North Dakota sestavil Frazier - Lemke zakonsko predloga za refinanciranje farmerskih hipotek potom denarne inflacije v znesku treh

Dakota.

Lemke je skupno s senatorjem Frazierjem iz North Dakota sestavil Frazier - Lemke zakonsko predloga za refinanciranje farmerskih hipotek potom denarne inflacije v znesku treh

Dakota.

Lemke je skupno s senatorjem Frazierjem iz North Dakota sestavil Frazier - Lemke zakonsko

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
6231 ST. CLAIR AVE.—HENDERSON 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
VATRO J. GRILL, Editor

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Združenine države in Kanado za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemskie države za 6 mesecev	\$4.00; za celo leto	\$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Socialistično načrtno gospodarstvo

Dr. Živojin Topalović

Že od početka krize, ki je trajala okoli sedem let, se pojavlja bolj ali manj po vseh državah nagnjenost k dirigiranemu gospodarstvu. Mnogo onih, ki priznavajo načelo, da mora voditi gospodarstvo javni vpliv, pozabljajo, da kapitalističnega gospodarstva takega kakršno je, ni mogoče urejevati brez velikih ali temeljnih izpreamemb.

V dolgi kriji je prišlo do ločitve dveh naziranj in sicer med pristaši, ki so za "dirigiranje gospodarstva" in pristaši, ki zastopajo idejo "načrtnega gospodarstva."

Dirigenti se dalje vdajajo iluziji, da bi se v okviru kapitalizma gospodarstvo lahko uredilo. Načrtni gospodarji pa vedno iznova dokazujojo, da je treba v gospodarstvu izvršiti določene temeljne izpreameme, da ga bo sprosto mogoče "dirigirati." Vedno jasneje je, da je mogoče gospodarstvo po načrtu šele tedaj urediti, če se bodo veliki kreditni zavodi in temeljne industrije, ki so ključ vsega gospodarstva, nacionalizirale, to je, da postanejo last naroda, državljanov.

Ko smo jugoslovanski socialisti v zadnjem volilnem boju navajali misel načrtnega gospodarstva ter zahtevali nacionalizacijo kreditnih zavodov in kartelirane industrije, so nas napadli kritiki z leve in desne, čes, da imamo "fašističen" program. Danes ne priznavajo ta program le vse socialistične, ampak tudi vse komunistične stranke po vsem svetu.

Program načrtnega gospodarstva se jasno ostro razločuje od fašističnih eksperimentov v gospodarstvu ter ima tudi svoj poseben politični značaj.

Ce fašistična država v Italiji prevzame Narodno banko ter glavno industrijo podreže kontroli fašistične stranke, nima to še prav nobene zveze s pravo nacionalizacijo, osvojito je to industrije in bank kot last skupnosti, ki naj bi služile splošnim narodnim interesom.

Vsa gospodarstva niso enaka, ki se od zgoraj "dirigirajo."

Velika razlika je, kdo z njimi ravna in v čigavem interesu se dirigira. Dirigirano gospodarstvo je tudi kartelno gospodarstvo, ki ga dirigira organizirana skupina kapitalistov v svojem lastnem interesu toda proti interesom delavcev in konzumentov. Dirigirano gospodarstvo je tudi fašistično, v katerega okviru diktatorični režim gospodarske organizacije, ki je prilagodena vojnemu osvojalnemu namenom, vodi in potom svoje kontrole izžema iz njega čimviše davke. Socialistično in strokovno načrtno gospodarstvo nimata nikakršne zveze in nikakršne podobnosti s takim diktatoričnim dirigiranjem.

Naša misel o načrtinem gospodarstvu se razločuje od navadnega dirigiranja v tem, da stremimo po nacionalizaciji gospodarstva s ciljem, da najvažnejše gospodarske panoge iztrgamo iz oblastne sfere privatnega kapitalizma.

Od fašističnega gospodarstva se razločuje naše načrtno gospodarstvo v tem, da naj gospodarstvo široke ljudske množice upravljajo in da bodo ta uprava v interesu v državi organizirane skupnosti delovnega ljudstva. Država, ki upravlja gospodarstvo, mora biti ljudska država, demokratična država.

Splošna glasovalna pravica, politične svoboščine in ljudski režim so temeljni elementi načrtnega gospodarstva, ki ga zagovarjam.

Mi odklanjammo načrtno gospodarstvo brez političnih svoboščin in demokracije.

Boj za krah in svobodo smo vedno vezali drug z drugim. Tega opis, ki nas kritizira, niso mogli nikdar umeti.

Ti kritiki pravijo tudi, da smo mi, ker

se izrekamo za načrtno gospodarstvo, "odstopili od marksizma."

Socialistično načrtno gospodarska miselnost je pa spravila socialistično gibanje iz sterilne čisto politične akcije, in prelomila s praznim govorjenjem o neki daljini bodočnosti in novem človečanstvu, ki bi utegnilo pasti iz neba.

Gibanje z načrtnim gospodarstvom uposablja nas socialiste, da praktično delaamo za uresničenje socialistizma, za odpravo in izpreameno kapitalistične monopolne posesti produkcijskih pomočkov in narodnega gospodarstva.

Načrtno gospodarstvo je pravzaprav praktično izvajanje marksističnih metod v sedanjem gospodarskem socialnem položaju.

Imamo tudi marksiste, ki pravijo, da pomeni načrtno gospodarstvo oddalitev od marksizma in povratek k utopičnemu socialismu. Sklicujejo se na to, da sta Marks in Engels vedno odklanjala bodoča načrta, na katerem naj bi slonela bodoča družba. V tem pa ti pozabljajo, da kapitalizem pred devetdesetimi leti še davno ni bil tako razvit, kakor je danes. Tudi delavsko gibanje takrat ni imelo še toliko gospodarskih izkušenj, kakor danes. Postavitev kakega načrta za bodočnost in za kako novo gospodarstvo, je bila takrat res utopija. Marks je o svoji polemiki proti Proudhonu (Revščina filozofije) leta 1846 torej napisal:

"Čimbalj zgodovinski razvoj napreduje, tembalj postaja tudi boj delavskega razreda jasnejši in zavednejši, temmanj bo treba teoretičkom proletariatu pri sestavi sklepov se zanatašati na njih duhovno ostrino. Naloga jim bo samo, da dogodek študirajo, da bodo samo vesni tolmaci in organi živiljenjskih pojavorov."

Marks je torej vedel, da pride čas, ko postane izpreamba, kapitalističnega gospodarstva živiljenjska potreba, v katerem postavitev praktičnega programa za to izpreambo ne več utopija, marveč se bo na podlagi izkušenj sama usnila. Socialistično načrtno gospodarstvo danes ne ponuja nikakršnih splošno veljavnih načrtov za ustvaritev nove družbe. Predlaga le praktične akrepe, ki se sami usiljujejo, kako bi prišli iz strašnega gospodarskega kaosa in gospodarske otrplosti, da s tem odpravimo nezaposlenost in družbeni kaos, kamor nas je palnil neomejeni, svobodni kapitalizem.

Socialistične stranke in delavsko organizacije v raznih deželah so ustvarile vsaka za svoja deželo in gospodarstvo v deželi poseben gospodarski načrt. Ti načrti nimajo nenesar skupnega z utopičnim socialismom. Vsak načrt je mirno in premišljeno prikoren dejanskim razmeram in gospodarstvu v deželi. Njih cilj ni, ustvaritev kakega novega družbenega reda, marveč izrabljenje tistega stavbenega materiala, ki je bil napravljen v teku kapitalističnega razvoja in ga sedaj lahko izrabimo za pospeševanje razvoja k socialistizmu.

Se ena važna razlika je med sedanjim socialističnim načrtnim gospodarstvom in med premaganim utopičnim socialismom. V svrhu uresničenja "načrta o ustanovitvi bodoče družbe" so utopisti apelirali pred stoleti na pametne ljudi, na človekoljube, plemiče in bogatše, da naj bedne resijo siromašča in osrečijo človeštvo. Socialistično načrtno gospodarstvo pa, podprt po marksizmu, meni, da je osvoboditev ljudstva od kapitalizma le nalog delovnega ljudstva samega. Gospodarski načrt se more uresničiti le tedaj, če prevzame vodstvo izvedbe delavskih množica sama.

Gibanje za načrtno gospodarstvo ima tudi v tem velik pomen, ker zbuja interes delovnega ljudstva za gospodarske probleme ter krepi gospodarsko razumevanje delavskih organizacij. Poglobitev gospodarskega znanja in umevanja gospodarskih nalog med delavskimi množicami je največje važnosti.

Ena glavnih nalog socialistizma je, da iz elementov starega ustvari novo gospodarstvo in izpreameni družbeni red.

To kar je pa treba izpreameniti, moramo najprej poznati. Prav tako kakor nove stavbe ne postavijo klepetati in deklamatorji, marveč inženirji in zidarji, tudi novega gospodarstva ne morejo postaviti ljudje, ki so zunaj živiljenja, marveč le poznavalci dejanskih gospodarskih razmer, le oni, ki poznajo potrebe dotednega naroda in so tudi sicer na jašnem, kako je mogoče tem zahtevam ustrezti.

To kar je pa treba izpreameniti, moramo najprej poznati. Prav tako kakor nove stavbe ne postavijo klepetati in deklamatorji, marveč inženirji in zidarji, tudi novega gospodarstva ne morejo postaviti ljudje, ki so zunaj živiljenja, marveč le poznavalci dejanskih gospodarskih razmer, le oni, ki poznajo potrebe dotednega naroda in so tudi sicer na jašnem, kako je mogoče tem zahtevam ustrezti.

Ti kritiki pravijo tudi, da smo mi, ker

Piknik brezposebne akcije

Cleveland, O.

V nedeljo 28. junija prireja Jugoslovanska sekacija za brezposebno zavarovanje in starostno pokojnino piknik, s pevskim in govorniškim programom. Pripravljalni odbor je sklenil in povabil vse slovenske zborove v naselbini na sodelovanje, koliko se jih bo odzvalo, ko te vrstice pišem, ne vem. Odbor je gotov, da se jih bo odzvalo lepo število, ki bodo podali izvršen program. Za govornika se je povabilo in je objavil, da pride Mr. Steve Lesco, predsednik Ohio Association for Social Security. To je nova združena organizacija, katere državni, združevalni kongres se je vrnil 3. maja v Clevelandu. In k tej organizaciji je prišla Jugoslovanska sekacija. Mr. Lesco bo govoril o brezposebnem in socijalnem zavarovanju. Zraven pevskega programu bo seveda najboljše poskrbeljeno za želenoča opredelitev.

Piknik se bo vrnil na prijaznen vrt Slovenskega Društva v Euclidu, v nedeljo 28. junija, na katerega ste vabljenci, kateri ste zato, da čimprej delavstvo doseže pravo brezposebnostno in socijalno zavarovanje, brez razlike na versko ali politično prepričanje. Če se strinjate z idejo, (brezposebnem in socijalnem zavarovanju) potem je vaša dolžnost, da za njo tudi nekaj storite. Udeležite se pikniku in pomagajte organizaciji (brezposebni akciji) do finančnih sredstev, katere potrebujete za nadaljno aktivno delovanje — za socijalno zavarovanje. Na veselo svidenje v nedeljo 28. junija na vrtu Slov. Dr. Doma v Euclidu.

Louis Zorko, tajnik

P. S. — Sestanek pripravljalne odbora za piknik se vrši v petek večer 19. junija ob 8.00 uri v SND na St. Clair Ave. Vsi odborniki boste navzoči, da se uredni vredno.

Sejti društvenih zastopnikov (ic) Brezposebne akcije se vrši v petek večer 26. junija v S. N. Domu. Ker je to zadnja sejta Brezposebne akcije v poslovnem letu in skoraj ob "enajsti ur" pred piknikom, ste prošeni, da ste vsi navzoči.

Vabilo na piknik

Cleveland, O.

Društvo Nanos, št. 264, S. N. P. J., priredi svoj letni piknik dne 21. junija na Hartmanovih prostorih, Ridge Rd., No. 3, North Royalton, Ohio. Obenem se bo vršila balincarska tekma več društev zapadne strani, ki jih je povabilo naše društvo. Tekma se prične ob 2:30 popoldne. Tekmovalem se oddajo tri nagrade. Torej balincarji le požurite se, da odnesete nagrado. Društvo je sklenilo na zadnji redni seji, da mora vsak član ali članica kupiti za 50 centov pivskih tiketov, ako se udeleži ali ne, torej bratje in sestre udeležite se vsi tega piknika, da bomo skupno prispevali v društveno blagajno in ne samo nekateri. Kdor se ne udeleži bo moral plačati 50¢ zraven delnega asesmenta v mesecu juliju. To je sklep ki se bo upošteval za vse enako.

Društvo bo preskrbelo vožnjo za tiste kateri nimajo avtomobil. Truck bo točno ob 2. uri na 73 cesti pri mostu na Denison Avenue, torej bodite pripravljeni, kot pijača, jedila in godba. Če le morete pridite ob času, da bo seja prej končana.

Zabave bo dovolj. Za plesajočo skrbel poznani Frank

Barbič, ml., in njegov orkester. Vabiljeni ste vsi Slovani, da se udeležite. Poset vam o priliku povrnemo in se vam društvo Nanos že vnaprej zahvaljuje in vam kliče na svidenje pri Hartmanovih prostorih.

Za pikniški odbor, Charles Zakelj, tajnik

Po polju pa rožce cvetajo

Na Jutrovem — Ker smo v

dobi piknikov in ker je vroči si vsak človek želi iti kam v prostoročju, kjer vse duhti in zeleni, da se ohladi in razvedri. Zato sta tudi pevski zbor "Cvet" in društvo "Cvet" sklenila, da skupno priredita prijetno domačo zabavo v prosti naravi v obliski piknika, dne, 21. junija na Zornovih prostorih na 4388 Bradley Rd., Brooklyn. Zabava bo dovoljena, petja ne bo manj, pevci zbor Cvet bodo našli pod vodstvom pevodenja g. Louis Šemeta z več narodnimi pesnicami, da bodo kratkočasili vse udeležence. Za plezaljenje bo po skrbel dobora poznana Trinko godba. Tudi za vabljencem je bila vredna, da se vabljenci vredno.

Odbor bo skrbel za transportacijo vseh onih, ki nimajo avtomobil, pa bi radi šli na piknik.

Truck bo vozil izpred Slovenske delavske dvorane na Prince Ave. Prvi odpelje ob 1:30 popoldne, drugi ob 2:30.

Kogar veseli iti na Cvetov piknik, naj bo ob pravem času pred dvorano in naj tam počaka.

Vsak bi obiščel prireditev Cvetova

oddide zadovoljen in vesel ker je iste udeležil. Pa saj tudi Cvetarji skušajo kar največ močne ustrezi občinstvu.

Torej ste vabljenci vsi iz Jutrovke na

sebljene in vsi Slovenci in Slovenske celega Clevelanda in okolice,

da se v obilnem številu udeležite tega piknika in s tem po-

magate še gojiti našo milo slovensko pesem. Razvedrila bo dovolj za stare in mlade. To

vsak bi obiščel prireditev Cvetova

oddide zadovoljen in vesel ker je iste udeležil. Pa saj tudi Cvetarji skušajo kar največ močne ustrezi občinstvu.

Torej ste vabljenci vsi iz Jutrovke na

sebljene in vsi Slovenci in Slovenske celega Clevelanda in okolice,

da se v obilnem številu udeležite tega piknika in s tem po-

Polom Abesinije - Krivci so Abesinci sami

Krivci so Abesinci sami

MUNCHEN, 20. maja. — Job Zimmérman, poseben poročalec "Volkischer Beobachterja" v Abesiniji, poroča iz Džibutija, kamor je prispel po odhodu inozemskih časnikarjev iz Addis Ababe dalje pošilja pismo o položaju v abesinski prestolici, od kar so jo zasedle italijanske čete. Poročilo pravi:

Zadnje tri dni so se v Addis Ababi odigrali dogodki, ki bi jih lahko imenovali zadnje dejanje v "razboju" Abesinije (nemški časnikar se pri tem roga "oboževanju" Abesinije pri nekaterih narodih v Evropi). Prvo razočaranje je bil sramoten beg abesinskega cesarja s svojo zakladnico. Zadnje dejanje v razlaganju abesinskih gradov smo te dni gledali. Oni ljudje namreč, ki so že dalje časa na tihem svojo domovino izdajali in za hrbotom abesinske vojske sodelovali z nasprotnikom, so sedaj odkrito prešli k novim gospodarjem. Na častni tribuni namreč, ki so jo pod novim režimom postavili za veliko vojaško parado dne 14. maja, smo videli, kako so sedeli z istimi brezbržnimi in brezizraznimi obrazi skoraj vsi abesinski visoki uradniki in odličniki, o katerih smo mi časnikarji že vedno trdili, da so izdajalci domovine.

Na častni tribuni je sedel Ato Sasfaj, ravnatelj v abesinskem zunanjem ministrstvu, ki je z vsemi sredstvi onemogočil vsak stik časnikarjev z dejanskim frontom in stanjem na fronti, da je s tem mogel prikriti vso abesinsko korupcijo in ves strahotni abesinski bluf, ki mu je abesinsko ljudstvo v tej vojski bilo od Abesincev samih kot žrtev darovano.

Na častni tribuni je sedel seveda Ato Virko, vrhovni cenzor vsega tiska in časnikarskega dopisništva, ki je skrbno čuval, da še tisto, kar so časnikarji zvedeli o resničnem položaju na fronti in v zaledju, ni moglo priti v tujino.

Na častni tribuni sem videl — in komaj sem svojim očem verjal — tudi Blato Kidane Marjama, ki je še pred nekaj dnevi preobčen v abesinskega Brutusa vodil abesinsko mladino ter jo navduševal za odpor. V kritičnih tednih, ko bi se bilo treba vojskovati, je ta rafiniran človek iz Tigre, ki je studiral v Evropi, govoril in govoril in besedičil in igral junaka, zraven pa vsak sklep za izvedbo uspešne obrame onemogočil in v kajadi zušil.

Vse te ljudi in še mnogo mnogo drugih, ki sem jih videl prej padati pred cesarjem na obraz, sem videl na častni tribuni, o izgnanstvu ...

LIFE'S BYWAYS

Dum-dum naboji za Abesinijo

Anglia živi zadnje čase v velikih razburjenju zaradi dum-dum afere lažnega polkovnika Lopez - Lawrence - Bernstein, ki je s svojimi vohunskimi podvigi izvzel diplomatsko napetost med Anglijo in Italijo zaradi Abesinije. Zaradi tega so vsi angleški listi marljivo na delu, da bi kolikor močno razkrinkali osebnost vuhuna. Daily Express' se je posrečilo rekonstruirati življenje tega Lopez. Takrat je sklenil zvezo z neko družbo, ki je mešala politične strene med Anglijo in Rusijo. Načrt je bil, kakor sam priznava, zelo nevaren, vendar se ga je polotil. Sumijo, da je bil Bernstein-Lopez tisti, ki je izvral v angleški javnosti silno ogorčenje z znanim Zinovjevim pismom. Nato je l. 1927 odpotoval v Bolivijo, kjer pa je ostal kratki čas. Pred dvema letoma je odprl trafiko, ki mu ni prinesla zaželenega gmotnega uspeha. Lani v novembri je padel v stik z italijanskim poslanstvom v Londonu, odkoder je obvestil angleško ministrstvo za zunanje posle, da se mu nudi priložnost, služiti tudi angleški stvari. Italijansko poslanstvo je Bernsteina-Lopaza povrnilo s poizvedovanjem, v koliko se abesinsko poslanstvo pri angleški vladi bavi z nabavljanjem municije za neguševu armado.

Iz tega se je izčimila iz debat v angleški zbornici znana afera zaradi dum-dum nabojev. Vzroki te afere so sledči: Bernstein-Lopez si je nabavil nekaj vzorcev dum-dum nabojev pri angleških municipalnih tvrdkah in abesinski poslanik v London dr. Martin je naročil nato 3 milijone nabojev z "mehkimi nosovi." Bernstein-Lopez zatrjuje zdaj, da je nabavil te nabaje samo zato, da bi dokazal, da te krogle niso istovetne z dum-dum naboji, ki jih je uporabljala neguševa armada.

Angleški listi označujejo Lawrenceja-Bernsteina - Lopeza samo za enega izmed številnih italijanskih agentov, ki zdaj de-

lujejo v Angliji. Italijanski vojaški sistem je posvečen v prvi vrsti angleškim vojnim ladjam in njih gibjanju ter napredku v oboroževalni industriji. Vojno ministrstvo v Londonu baje že razpolaga s popolnim seznamom predmetov, ki so predmet italijanskega zanimanja in oseb, ki delujejo v tem bralcu. Italijani so s pomočjo svojih vohunov dosegli tudi to, da so polovili vsa sporočila med Addis Ababo in Londonom, ki so se tikale Abesinije. Zato je bilo italijansko poslanstvo v angleški prestolnici ves čas vojne tako dobro obveščeno o razmerah v Abesiniji, katero je načrtoval. Gasilci iz Rakitne so bili hitro na kraju požara. Njim in požrtvovalnim ljudem se je zahvaliti, da ni ogenj uničil še sosednjih poslopij, ki so vsa s slamo krita in ki so bila komaj nekaj metrov oddaljena od pogorelih hiš. Da bi bil ta požar izbruhnil ob suhem vremenu in če bi bil še hud veter, potem bi bilo vse naselje Novaki žalostno pogorišče. Tako pa so bila poslopja od dežja hudo namočena in vladala je popolna tišina in ravno ta okolnost je preprečila še hujšo nesrečo. Imenovana posestnika sta bila nekoliko zavarovana: Žot Jožef za 10,000 din. Ulaga pa samo za 4000 din. Potrebitna sta oba pomoći.

Iz stare domovine

Dva ponesrečenca z dežele

Na Trojnah se je zadel 16 letna gotsilničarjeva hčerka Helena Cerarjeva s kolesom v tovorni avto pivovarne Union. Pri padcu je dobila hude notranje poškodbe. — V Moziju na Kocevskem je padlo 12 m dolgo bruno na hrbet 43 letnemu dečaku Francu Zimi iz bližnje sela Rajhudola ter mu zlomilo hrbitenico. Prepeljan je bil v bolnišnico. — Njegovo stanje je smrtno nevarno.

Požar v Rakitni

Rakitna, dne 23. maja 1936 — Zadnja leta požarna nesreča prav nič ne prizanaša gorski vaasi Rakitni. V petih letih smo imeli že pet večjih ali manjših

© WELDONA
Tablets
Write for FREE, fully illustrated 24-page book, "History of RHEUMATISM" with chapter discussing germs of rheumatism, to
WELDONA CORPORATION
Desk 7, Atlantic City, N. J.

VEČ KRŠT NEGO ZIBELK! Po neki uradni statistiki je bilo gibanje prebivalstva v Franciji v preteklem letu spet neugodno. V primeri s predlanskim letom je število smrti spet naraslo, število porodov pa nazadovalo. Število živorojenih otrok je znašalo l. 1935 638,881 (l. 1934 677,365) število smrti pa 658,357 (l. 1934 634,525). Na 10,000 prebivalcev je bilo lansklo leto 152 porodov (l. 1934 161), smrti pa 157 (151). Lansko leto je bilo okrog 19,000 smrti več nego porodov, predlansko leto pa je bilo še okroglo 43,000 porodov več nego smrti.

DON'T NEGLECT A COLD

Prehod v prsi ki lahko postane nevaren je navadno hitro oblaščen, ko se uporabi pomirjevanje, topel Musterole NI le mazilo. Je prodržalo ter pomaga iztrebiti boječine. Milijoni ga rabijo že 25 let. Tri vrste Priporoča ga mnogo zdravnikov in stratežic. V vseh lekarnah.

MUSTEROLE
BETTER THAN A MUSTARD PLASTER

Millions prefer it to mayonnaise - costs less!

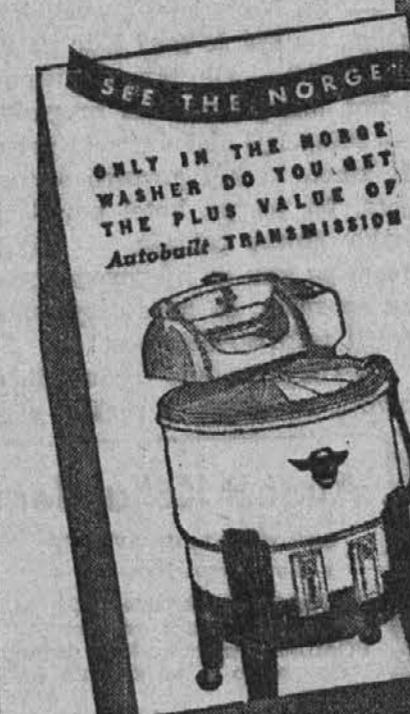
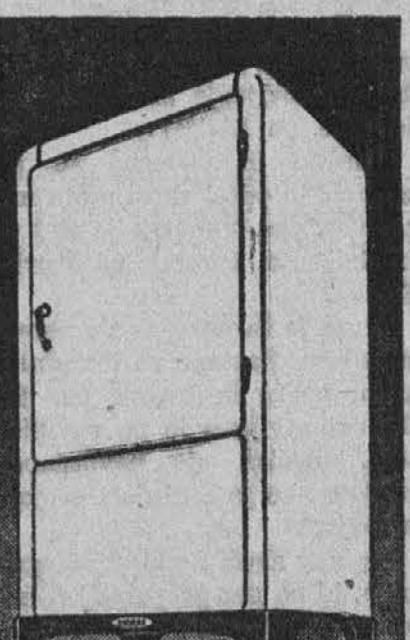
Miracle Whip is different—delicious! The time-honored ingredients of mayonnaise and old-fashioned boiled dressing are combined in a new, skillful way. Given the long, thorough beating that French chefs recommend for ideal flavor and smoothness—in the Miracle Whip beater that's exclusive with Kraft.

ONLY IN NORGE DO YOU GET THE PLUS VALUE OF ROLLATOR REFRIGERATION

Part of the plus values in Norge is the plus cold-making power of the Rollator. It is able to make more cold than you'll ever need, is simple in construction, smooth in operation, uses hardly any current, is almost everlasting. By actual test, the Rollator proves with use.

The extreme efficiency and dependability of the Rollator is the basis of saving in both food and refrigeration. Rollator Refrigeration enables Norge owners to save up to \$1 a month.

THE ROLLATOR... Smooth, easy, rolling power provides more cold — uses less current.

When you buy a new washer, you expect it to give you years of quiet, dependable, trouble-free service.

But do you realize that, from the standpoint of dependable performance, the most important part of a washer is the part you never see? It's the transmission. And only the Norge washer has the "Autobuilt" transmission, with its system of "take-up points" which makes the Norge truly a life-lasting washer.

(Model RD-P Washer with Pump Discharge 58-RWK-1)

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-05 Superior Ave.

NORGE

Vsem Slovencem,

ki čitajo angleško, kakor tudi staršem, ki želijo dati svojim otrošlim sinovim in hčeram v roke dobro knjigo, priporočamo

krasno novo povest

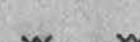
Grandsons

(VNUKI)

KATERO JE SPISAL

Louis Adamic

Avtor 'The Native's Return,' 'Laughing in the Jungle' in 'Dynamite'

To je povest treh vnukov slovenskega izseljenca v Ameriki.

Cena lepo vezani knjige obsegajoči 371 strani, je \$2.50.

NAROCILA SPREJEMA

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE. — CLEVELAND, OHIO

Carica Katarina

Zgodovinski roman

— Tukaj sem, prijatelji moji! — odgovori Pugačev —, kaj bi mi radi povedali?

— Naprej, car, — se odzove vodja množice, — sedaj ni čas za ljubimkanje? Sovražnik se nahaja pred vrti Moskve. Katarina je poslala ogromno vojsko z njenom, tebo, tvojo slavo in zmagoščevalno napredovanje uničiti. Pravijo, da je Potemkin vojskovodja. Veliki car, sedaj pokaži, da si junak, ki se ne boj sovražnika!

Pugačev prebledi in se združne. Ali se je res zaklelo vse proti meni?

Sedaj, po tem težkem udarcu, ki ga je zadel s smrtno njegove žene, ki jo je tako neizmerno ljubil, mar naj sedaj tako potr in onemogel vodi tako težko in usodno bitko?

— Prišel bom, prišel —, je komaj spregovoril Pugačev —, samo trenutek mi dajte, samo trenutek —

— Hiti, car, hiti! Mi že komaj čakamo, da nas popelješ v boj!

— Saj sem vam rekel, da bom prišel, — zagrimi Pugačev, iz oči mu je bliskalo, ustnice pa so mu drgetale. — Mar mi mislite zapovedovati? Ali mi nočete dati niti toliko časa, da bi se poslovil od bitja, ki sem ga ljubil bolj kot vse na svetu?

— Tu leži umorjena moja mla- da žena! Vi, — vi pa me hočete ločiti od nje? Vi zahtevate, naj vas vodim. Dobro, toda povem vam, obračunajte prej s svojimi življenji!

Pugačev je jezno zalutnil o-kno, da so se vse šipe zdobile.

Hitro se obleče in zgrabi svoje orožje.

Ko je stopil v generalski uniformi pred mrtvo telo svoje ljubljene Livije, je še enkrat poleknil pred njo.

— Sladko spanček, mila moja —, ji je nežno govoril Pugačev, — kmalu bom prišel za teboj, čez malo časa se bova že srečala na drugem svetu!

— Vem, da bo ta bitka moja smrt! Jaz pa si jo želim, ker vidim, da življenje brez tebe ni življenje, oh, Livija!

Odločno in ponosno se je vrnal in odšel skozi vrata na stopnice. Čez trenutek je stal v popolni bojni opremi na dvorišču.

Tu ga je že pričakovala zbra-na vojska. Zastave so plapolale kopja, puške in topovi, vse je bilo pripravljeno in se veselilo bitke. Množica je navdušeno vzlikala, ko je zagledala svoje carja.

Pugačev skoči na plemenitega konja, ki so mu ga pripeljali in spregovorili zbranemu narodu.

Prijatelji, v odločilni boj gremo, v boj, ki nam bo prinesel zmago ali pa smrt. Vi veste, da sem imel vedno najboljše name-ne in da sem hotel osvoboditi ruski narod neusmiljenega tiranstva carice Katarine in njenih ljubimcev.

— Upam, da bomo zmagali. Če pa nam je usoda kaj drugega namentila, se bodo vse naše na-de razblinile.

— Če bom padel, prijatelji moji, vas prosim, da mi izpolnite mojo edino željo.

— Zgoraj, v stolpu, leži moja žena mrtva. Pokopljite nju v skupni grob in če vam bo mogoce, vrnite nju stepi, stepi, v kateri sva odrasla, kjer sva bila srečna in zadovoljna.

Na najin grob usadite divje stepske rože. Drugo cvetje naj ne krasi najinega groba, tudi

som Čika. — On spi tako trdno, da se bojim, da ga sploh ne bomo mogli več zbuditi!

— Naj kmet vstopi, pa naj nam pove, s kakim poročilom prihaja!

— Kje je? —

— Zunaj na hodniku! —

— Pripeljal ga bom sem! —

Kozak Čika odide iz sobe in se trenutek pozneje vrne z nekim brbastim kmetom, ki se mu je poznalo, da je bil lepo oblečen, da pa je v veliki naglici prepotoval dolgo in mučno pot.

Njegova oblike je bila zamazana, in raztrgana in plava bra-za, ki mu je obdajala obraz, je bila razkuštrana.

— Prijatelj, sedite, — mu reče Čika in mu ponudi stol. — Recite nam, kaj hočete sporočiti carju? Mi smo njegovi najboljši prijatelji, pa nam morete zato popolnoma zaupati! —

— Mar vam morem res zau-pati? — vpraša kmet, ki se lokavo smehlja in gleda na tla. — Ne, ne morem z vami govoriti. Samo s carjem! — Zbudite ga, ako spi. Moje poročilo je važno!

— Carja nikakor ne moremo zbuditi! — odvrne Čika, ki je postal že nepotrežljiv. — Moj prijatelj car se je sinoči oženil in gotovo bi se zelo jezik, če bi ga motili v spanju! —

— Toda jaz sem oče mlade carice. — Si-li že kaj slišal o starem kozaku Čiki, o divjem Čiki, kakov me ljudje imenujejo? —

— Vi ste Čika? — Ah, potem pa mislim, da vam smem zaupati! —

Po teh besedah strga kmet z obrazu svojo brado, ki se ji je poznalo, da je umetna.

Navzoči zagledajo nenevadno grd obraz. Njegov obraz je ka-zal brutalnost in odurnost.

— Clovek, kdo ste vi? — vzlikne starci Čika. — vi niste kmet, kakov smo mislimi. Vi niste kmet, niste poljedelec, — vi ste glasnik, ki se je priplazil pod to kinko v mesto!

— Odokd prihajate? —

— Iz Petrograda — se zareži grbavec. — Pri mojem začetniku svetem Krispinu, še en tak ukaz mojega gospodarja, pa bom ležal pod zemljoi!

— Kdo je vaš gospodar? — Grof Gregor Orlov — odgovori počasi in oklevajoče grbasti glasnik.

— Orlov? — vzliknejo hipoma vsi navzoči. Zdela se je, da to ime ni napravilo na nje ravno ugodenega vtiša.

Toda Čika zbere hitro prisotnost duha in reče:

— Da, da. Grof Orlov je s carjem v zvezri! —

— Sedaj vidim, da lahko z vami govorim in da vam smem zaupati — reče grbavec. — Če na-mreč poznate carjevo skrivnost,

Vsi se podajo k vratom, a v tem trenutku začne nekdo silno razbijati po vratih. Ko jih je Čika odprl, se pojavi na pragu Olga, vsa bleda, z razpuščenimi lasmi in v nočni halji.

Ona je že vedela, za kaj gre, ker jo je Mirovič, preden se je vrnil k ostalim, odvedel v neko verno sebo.

— Za božje ime, — vzlikne Olga, — kje je car? Kdo ga bo opozoril? — Oh, Mirovič, ti moj edini, sedaj bomo vse propadli!

— Prispet je glasnik, neki grbasti kmet, ki želi govoriti s carjem. Ni mi pa hotel povedati, kake novice prinaša. — Kljub temu pa sem na njegovem obrazu spoznala, da hoče carju sporočiti neko strašno vest!

— Carja ne sme sedaj nihče buditi, — odvrne z rezkim glasom.

spomenik naj ne naznanja naj-nih imen! —

V tem trenotku so pripeljali hrabrega konja, ki je nestrpo-mahal s svojim dolgim repom in s posebnim razumevanjem gle-dal svojega gospodarja.

Pugačev stopi k ljubljenemu konju.

Pogladi ga po vitkem vratu in zaklječ s solzanimi očmi:

— Sedaj imam samo še tebe na celem svetu, moja draga, zvesta žival. Nosi me k zmagi, če pa ne bo moglo biti drugače, pa v smrt!

— Smrt kleplje svojo koso. U-grabila mi je mojo Livijo, mi-slim, da se bo spravila tudi nad mene.

— Naprej, prijatelji! Bratje, naprej, razvijte naše zastave! Dol s Katarino! — Živel car Peter III! Naprej nad sovražnika!

Dol s Katarino! — Naj živi car Peter III! — je klical množica vojakov. Klicanje se je razširilo med množico in čez ma-lo časa je prihajal iz tisoč in tisoč grl samo en vzlik: — Dol s Katarino! — Naj živi car Peter III! — Po vseh moskovskih učilicah in uličih so trobile trebente, bobni so udarjali, zavale so plapole, Pugačev je šel v zmago ali pa v smrt.

Čika, Mirovič in Peter Voroncov so presedeli vso noč skupaj in premislijevali, kaj jim je storiti, ko bo smrt uničila lažnjivega carja.

Čika ni niti trenutek podvomil da ne bi njegova hčerka izvršila prisegje. Prepričan je bil, da Pugačev ne bo doživel jutra.

Nestrpo je pričakoval stari kozak, da je napočil dan, ki mu bo dokazal, da je njegova hčerka Livija junakinja in mučenica Rusije.

Ko pa so se prvi juntrani žarki prikradli skozi zavešena okna v Kremelj in padali v sobo, kjer so se nahajali stari Čika, Mirovič in stari Voroncov, se stari Čika dvigne in reče odločno:

— Čas je, — pojedita z menoj, prijatelji! Ali slišita?

— Čika, kam naj gremo? — vpraša Mirovič.

— V njuno zakonsko sobo —, odgovori kratko Čika. — Od-nosno, če želite, v mrtvaško so-bo!

Vsi se podajo k vratom, a v tem trenutku začne nekdo silno razbijati po vratih. Ko jih je Čika odprl, se pojavi na pragu Olga, vsa bleda, z razpuščenimi lasmi in v nočni halji.

Ona je že vedela, za kaj gre, ker jo je Mirovič, preden se je vrnil k ostalim, odvedel v neko verno sebo.

— Za božje ime, — vzlikne Olga, — kje je car? Kdo ga bo opozoril? — Oh, Mirovič, ti moj edini, sedaj bomo vse propadli!

— Prispet je glasnik, neki grbasti kmet, ki želi govoriti s carjem. Ni mi pa hotel povedati, kake novice prinaša. — Kljub temu pa sem na njegovem obrazu spoznala, da hoče carju sporočiti neko strašno vest!

— Carja ne sme sedaj nihče buditi, — odvrne z rezkim glasom.

— Za božje ime, — vzlikne Olga, — kje je car? Kdo ga bo opozoril? — Oh, Mirovič, ti moj edini, sedaj bom sem v sploh ne bojim, da ga sploh ne bo opozoril!

— Prispet je glasnik, neki grbasti kmet, ki želi govoriti s carjem. Ni mi pa hotel povedati, kake novice prinaša. — Kljub temu pa sem na njegovem obrazu spoznala, da hoče carju sporočiti neko strašno vest!

— Carja ne sme sedaj nihče buditi, — odvrne z rezkim glasom.

— Za božje ime, — vzlikne Olga, — kje je car? Kdo ga bo opozoril? — Oh, Mirovič, ti moj edini, sedaj bom sem v sploh ne bojim, da ga sploh ne bo opozoril!

— Prispet je glasnik, neki grbasti kmet, ki želi govoriti s carjem. Ni mi pa hotel povedati, kake novice prinaša. — Kljub temu pa sem na njegovem obrazu spoznala, da hoče carju sporočiti neko strašno vest!

— Carja ne sme sedaj nihče buditi, — odvrne z rezkim glasom.

— Za božje ime, — vzlikne Olga, — kje je car? Kdo ga bo opozoril? — Oh, Mirovič, ti moj edini, sedaj bom sem v sploh ne bojim, da ga sploh ne bo opozoril!

— Prispet je glasnik, neki grbasti kmet, ki želi govoriti s carjem. Ni mi pa hotel povedati, kake novice prinaša. — Kljub temu pa sem na njegovem obrazu spoznala, da hoče carju sporočiti neko strašno vest!

— Carja ne sme sedaj nihče buditi, — odvrne z rezkim glasom.

— Za božje ime, — vzlikne Olga, — kje je car? Kdo ga bo opozoril? — Oh, Mirovič, ti moj edini, sedaj bom sem v sploh ne bojim, da ga sploh ne bo opozoril!

— Prispet je glasnik, neki grbasti kmet, ki želi govoriti s carjem. Ni mi pa hotel povedati, kake novice prinaša. — Kljub temu pa sem na njegovem obrazu spoznala, da hoče carju sporočiti neko strašno vest!

— Carja ne sme sedaj nihče buditi, — odvrne z rezkim glasom.

— Za božje ime, — vzlikne Olga, — kje je car? Kdo ga bo opozoril? — Oh, Mirovič, ti moj edini, sedaj bom sem v sploh ne bojim, da ga sploh ne bo opozoril!

nočem tudi jaz imeti pred vami nobene skrivnosti!

— Mar vam car še nikoli ni pripovedoval o grbavcu Matušku, o slugi grofa Orlova, ki mu je dvakrat prinesel tajne vesti iz Petrograda?

Čika seveda ni imel niti pojma da stoji namišljeni car v kakih zvezci z bivšim caričnim miljenjem grofom Gregorjem Orlovom. Toda napravi velo vesel obraz in vzklikne:

— Mar je mogoče? Vi ste grbasti Matuška?

— Da, popolnoma pravilno, moj zet mi je že večkrat omenil vaše ime in rekel, da vas bo bogato poplačal, čim dospe v Petrograd? — se zaničljivo na-smehne grbavec. — Hm, — to bo še dolgo trajalo! — Vi torej še ničesar ne veste? — Ha, vaše zmage so vas popolnoma omamile! — Slišam sem, da je tu v Moskvi zelo veselo življenje!

— Straže so zasedle celo državno cesto in sosednja polja. Tam, kjer teče ozki roktav reke, se je nahajal mal oddelek Preobrazenskih garde. Vojaki so mislili, da ne more nihče preko reke, ker ni bilo nikjer mosta.

— Toda jaz sem prišel preko reke ravno na tem mestu!

— Pohitel sem vojakom na proti. V eni roki sem držal svojo pištole, v drugi pa zakriviljeno meč in preden so vojaki mogli streli, sem prvega ustrelil, drugega pa sem udaril s sabljo po glavi, tako da sem mu razkal ne samo kapo, temveč tudi

lobanjo, nato pa se — z divjim skokom znajdem sredi reke.

— Playaj! zakličem svojemu konju, ali pa boš utonil!

— Moj ubogi, izmučeni konj je dobro plaval. Nosil me je preko reke. Vojaki so sicer streljali, toda njihove krogle me niso zdale. Dosegal sem že plitvino, konj se je že drhteč v treptajoči dvigal iz vode, — ko konja naenkrat pogodi krogla. Prokleti roki, ki je st